

Kohanimenõukogu koosoleku protokoll

PROTOKOLL nr 60

Tallinn, 22.04.2015

DELTA 13.05.2015 nr 12-4/54-1

Juhatas: Väino Tõemets

Protokollis Tõnis Rüütel

Osalesid: Väino Tõemets, Peeter Päll, Tõnis Rüütel, Katrin Alliksaar, Raivo Aunap, Jüri Jagomägi, Mall Kivisalu, Ulla Kadakas, Jaak Maandi, Marja Kallasmaa, Evar Saar, Liisi Sokk, Uudo Timm, Ilmar Tomusk ja Olev Veskimäe (seisukoha kujundamine e-posti teel aadressil kohanimi@siseministeerium.ee).

Päevakord:

1. Peipsi järve nime täpsustamine
2. Kohanimeregistri pidaja küsimused ja ekspertide kommentaarid
3. Vooluveekogude nimede parandused
4. Seisuveekogude nimeobjektide andmete parandamine

1. Peipsi järve nime täpsustamine

Maa-amet tõstatas küsimuse seose Peipsi järve ja selle nimeobjektiga seotud järvede erinevas kajastamises kohanimeregistris (*KNR*) ja keskkonnaregistris (*KKR*). *KKR*-i andmetel koosneb Peipsi järv neljast osast: Peipsi järv, Lämmijärv, Pihkva järv ja Värska laht.

Kohanimeregistris on Peipsi järv ametlik põhinimi ja Lämmijärv, Pihkva järv ning Värska laht on mitteametlikud muud nimed. Kahe registri erinevus seisneb selles, et *KKR*-is on kolm järve ja *KNR*-is on üks suur järv. Mõlemas registris tuleb segaduse vältimiseks nimed ühtlustada.

Probleemi lahendamiseks on tehtud kolm ettepanekut:

1. Kehtestada „suur“ Peipsi järv ehk praegu mitteametlikud nimed (Lämmijärv, Pihkva järv ning Värska laht) kinnitada kohanimenõukogu poolt Peipsi järve osadena;
2. kinnitada kohanimenõukogu otsusega kohanimi Peipsi-Pihkva järv;
3. kehtestada praegused mitteametlikud nimed Lämmijärv, Pihkva järv ning Värska laht Peipsi järve kõrvale eraldiseisvate veekogudena. Täpsemalt öeldes: jagada praegune Peipsi järve nimeobjekt kohanimenõukogu otsusega neljaks osaks nii nagu see on *KKR*-is.

Kohanimenõukogu arutas küsimust postiloendi vahendusel.

Peeter Päll

Pooldan esimest varianti: Peipsi järv, selle variant (mitteametlik) oleks Peipsi-Pihkva järv. Ülejäänud kinnitada osade nimedena, muide sel juhul on Peipsi järve kitsamas tähenduses nimetatud Suurjärveks.

Raivo Aunap

Jah, Peetriga nõus.

Samas ei ole nõus käsitlusega, et Värska laht on iseseisev järve komponent, mitte samas kategoorias Suurjärve, Lämmijärve ja Pihkva järvega. Värska laht on siiski Pihkva järve osa. Lahtesid (ja ka väinu) on ju veelgi.

Ja kui rööpnimedest rääkida, siis ka neid võiks veel lisada:

Suurjärv, Peipsi järv, Kūlmjärv

Lämmijärv, Soejärv

Pihkva järv, Talaba (Talabi?) järv.

Mall Kivisalu

Nõus Peetri poolt pakutuga:

Peipsi järv (koos Pihkva ja Lämmijärvega) – jääb nii nagu on, lisada sellele mitteametlik nimi: Peipsi-Pihkva järv.

Ülejäänud nimed kinnitada järve osade nimedena: Suurjärv, Lämmijärv, Pihkva järv, Värska laht (võib-olla on siin veel midagi)

Pole vastu, kui Pihkva ja Lämmijärve käsitleda ka KNR-is Peipsi osadena aga jätkuvalt teen ettepaneku need nimed kinnitada ametlikena, sest kaardil on nad suhteliselt suured ja hetkel neil KNR-is ametlikku nime ei ole.

Jüri Jagomägi:

Kartograafi seisukohalt on Peipsi nime kasutamise mn „esimese“ variandi järgi, üle kolme (osa) järve, osutunud tülikaks. Seinakaardi koostamisel oli keeruline paigutada kuut tähte Vasknarvast Pihkvani. Seinakaardile piisava suurusega ja nii et kiri markeeriks nimeobjekti kui suurt tervikut. Oli kaalumisel variant kus need kuus tähte, järve eri osades, oleksid eri kõrgusega. (Lämmijärves kõige väiksemalt) Või siis korrata iga osa nime ees Peipsi, nt Peipsi Suurjärv jne. Siis tuleks see ka need nimekujud kuidagi soovitatavaks kuulutada.

Evar Saar

Olen nõus selle variandiga, et Suurjärv, Lämmijärv ja Pihkva järv on Peipsi järve osad. Makrotasandil osad, need pole kuidagi võrreldavad lahtedega. Võib-olla tulekski klassifikaatorit täiendada, et oleks eraldi kategooria - järveosa? Laht või abajas kuuluks samal ajal nii järve kui ka vastava järveosa juurde. Samasugust olukorda võib ette tulla ka väiksemate järvede juures.

Jaak Maandi

Pooldan esimest varianti.

Väino Tõemets

Toetan esimest varianti.

Uudo Timm

Kui me tahame ikka viie rikkama riigi hulgas olla, vähemalt Euroopa suuremate järvede osalises omamises, siis on loogiline, et Lämmi- ja Pihkva järv on Peipsi osad, mitte eraldi järved. Vee raamdirektiivi täitmise eest vastutajad oleksid muidugi kolme järve üle rõõmsad. Siis saaks raporteerida, et Peipsi olukord on hea, Lämmijärvel rahuldav ja Pihkva järv, mis praktiliselt ei jää meie kontrolli alla oleks halvas seisus.

Heites kõrvale poliitika ja vaadates loodust kiretult on tegemist ikka ühe järvega.

Liisi Sokk

Toetan samuti esimest varianti.

Ulla Kadaks

Mina pooldan varianti nr 1.

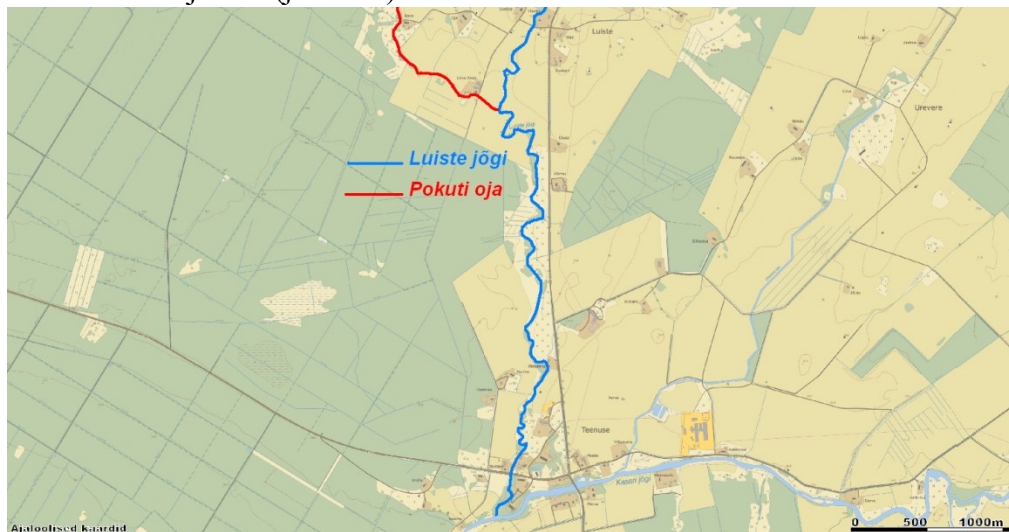
Otsustati: Tuginedes kohanimeseaduse (edaspidi ka *KNS*) § 21 punktis 1 ja kohanimenõukogu põhimääruse § 3 punktis 1 antud pädevusele kinnitatakse Peipsi järve osadele ametlikud kohanimed Suurjärv ($x=6509381$ ja $y=694285,7$), Pihkva järv ($x=6439663,3$ ja $y=730474$) ja Lämmijärv ($x=6454074,4$ ja $y=707758,1$). Peipsi järve nimeobjektile lisatakse juurde mitteametlik nimi Peipsi-Pihkva järv. Suurjärve nimeobjektile lisatakse juurde mitteametlik nimi Külmjärv. Lämmijärve nimeobjektile lisatakse juured mitteametlik nimi Soejärv. Pihkva järve nimeobjektile lisatakse juurde mitteametlik nimi Talaba järv ning Väraska laht ($x=6433864.8$ ja $y=713898.5$) kinnitatakse Pihkva järve osaks. Kaardid lisas 1.

2. Kohanimeregistri pidaja küsimused ja ekspertide kommentaarid

1. Pokuti oja (nimeobjekt_id 6670) ja Luiste jõgi (7316) - Kohanimenõukogu vooluvete nimemuudatuste ettepanekute kaardirakenduses on soovitus muuta Luiste jõgi Pokuti jõeks ning Pokuti oja soovitatakse muuta Luiste ojaks. Ametlikult aga muudeti kohanimed jõgi ojaks ja vastupidi. Hetkel on kohanimede tasandil ametlikult selline olukord, et Luiste jõgi suubub Pokuti oja, mis omakorda suubub Kasari jõkke. Kohanimeregistrisse on sisse kantud vastavalt KNN 11.06.2014 koosoleku protokollile nr 53.

Tõnu Raudsepp:

Luiste jõgi suubub ka peale KNNi protokollile endiselt Kasari jõkke (suue $x=6519981$ ja $y=511973$). Nimeparandused on seotud Luiste jõe ülemjooksu muudatustega. Senisest Luiste jõe ülemjooksust kuni endise Pokuti oja suudmeni sai protokollile järgi Pokuti oja suubumisega Luiste jõkke (suue $x=6522638$ ja $y=511970$). Endisest Pokuti ojast sai Luiste jõe uus ja loomulik ülemjooks (joonis 1).

Joonis 1. Luiste jõe ja Pokuti oja alamjooksud

2. Kullavere jõgi (nimeobjekt_id 6647) vs Omedu jõgi (6697) - Sisuliselt tegemist sama jõega. Kohanimeregistris erinevad objektid. Mõlemad nimed justkui ametlikud põhinimed. Kullavere jõgi (Kohanimenõukogu 11.06.2014 koosoleku protokoll nr 53), Omedu jõgi (Eesti NSV jõgede, ojade ja kraavide ametlik nimestik). Kas tegemist on kahe erineva objektiga või mitte?

Tõnu Raudsepp:

Omedu jõge pole mitte kunagi ametlikku nimestikku kantud! Kustutada!!!

3. Maksima oja (7178) ja Pätsiku oja (100270764) - kas ei ole sisuliselt sama objekt? Mõlemad hetkel ametlikud põhinimed.

Kohanimeregistris on Maksima oja (Eesti NSV jõgede, ojade ja kraavide ametlik nimestik), Pätsiku oja (Kohanimenõukogu 11.06.2014 koosoleku protokoll nr 53). Kas tegemist on kahe erineva objektiga või mitte?)

Evar Saar:

Pätsiku oja on nüüd ametlikult see, mis varem oli Maksima oja, vigane nimekuju ja halb nimevalik Makstina talu järgi, mis jääb sellest ojast tegelikult kaugemale. Nii et praegu KNR-is suvalise punktiga märgitud Maksima oja võib kustutada, nime aga lisada Pätsiku oja objekti ebasoovitavate nimekujude hulka.

4. Tedremäe soo (100261428) ja Tetrova raba (100229941) - kas on sama objekt? Tedremäe soo nimi on võetud Eesti põhikaartilt 1996. Kuna objekt on jäänud erinevatele kaardilehtedele, on seal Tedremäe soo teksti asetatud mitmesse kohta. Põhikaardi puhul oli see tavaline praktika, kuna kaarti hallati kaadrilehe põhisel. Kas on kaks erinevat objekti?

Evar Saar:

Tedremäe soo on sama objekt mis mingites dokumentides Tetrova raba. Viimase võib lisada muude mitteametlike nimekujude hulka koos nimekujuga Tedremäe raba. Selle objekti tunnuspunkt tuleb nihutada mõlemast praegusest punktist kirde poole, soo keskele. Seal, kus praegu on Tetrova raba tunnuspunkt, on tegelikult väiksem soo Palanusuu, suure Tedremäe soo osa. See objekt ja nimi eraldi tunnuspunktiga: Palanusuu. Mitte unustada kustutamast Palanusuu nimevarianti Tedremäe soo nime juurest.

5. Kallissaare soo või Kallissaare raba, Aukamäe raba, Lubjaahju raba Türi valla territooriumil paiknesid ajalooliselt veidi nihkes (vt Eesti topograafiline kaart aastast 1938). Kui kindlalt saab usaldada Eesti Baaskaardi andmeid? Vbl kohalikud oskavad täpsustada. KNR-i on need 2002 aastal baaskaardi alusel kantud, kuhu uued tunnuspunktid tuleks panna?

Tõnu Raudsepp:

Olen korduvalt märkinud, et mida vähem jääb kohanimeregistrisse baaskaardi andmeid, seda usaldusväärsemaks register muutub.

Sobivamad tunnuspunktid rabadel: $x=6499649$ ja $y=588172$ (Lubjaahju raba), $x=6499070$ ja $y=585492$ (Aukamäe raba) ja $x=6500136$ ja $y=582316$ (Kallissaare raba).

1938. a kaardil on rabanimed õigesti paigas, baaskaardil totaalselt nihkes. See soo, millel baaskaardil Kallissaare soo nimi, on tegelikult Jälevere soo!

6. Ettepanek nimetada Agusalu soo (100229699) Agusalu soostikuks (juhul kui see soostik peab just Agusalu nime kandma). Nimetus 'Agusalu soo' tuleneb ilmselt Agusalu looduskaitseala nimest (mis omakorda tuleneb Agusalu küla nimest) ning hõlmab ajalooliselt erinevate nimedega soid/rabasid. Ajaloolistel kaartidel ei ole ühelgi seasel sool/rabal Agusalu nime.

KNR-i on see kantud 2002 aastal baaskaardi alusel, seega kas nimi muuta?

Tõnu Raudsepp:

Nii Agusalu soo kui ka Agusalu soostiku nimi on kohapeal tundmatud, seega kustutada!

Otsustati: parandada ja täiendada KNR-i vastavalt kohanimeekspertide Tõnu Raudsepa ja Evar Saare kommentaaridele.

3. Vooluveekogude nimede parandused

Kohanimenõukogu koosoleku 06.11.2014 protokollis nr 53 kinnitatud ametlike vooluveekogude nimede tabelisse viiakse sisse järgnevad parandused ja täiendused:

Tabel 1. Kohanimenõukogu koosoleku 06.11.2014 protokollis nr 53 kinnitatud ametlike vooluveekogude nimede tabeli parandused

Rida tabelis	Paranduse sisu
102	"Lapi oja" (1004800). 1986. a loendi järgi oli see objekt Kährimäe peakraav. KKRis kannab ekslikult Lapi peakraavi nime ja koodi (1004702).
207	"Rautina oja" (1012300) on ametlik nimi ja "Rantina oja" on vigane nimekuju ning kustutatakse.
253	"Viru oja" (1018200) on ametlik nimi ja "Välgita oja" on vigane nimekuju ning kustutatakse.
273	„Kitsipilli kraav“ (1020300) endine ametlik nimi „Vaheoja“ asendatakse „Kimmeli peakraav“ nimega.
290	„Ahtmiku peakraav“ (1022200) endine ametlik nimi „Ahtmiku kraav“ asendatakse „Ahtmiku peakraav“ nimega.
345	"Pikknurme jõgi" (1028300) kustutatakse kinnitatud vooluveekogude tabelist ja viiakse jooksumuutustega veekogude tabelisse ning kinnitatakse hiljem.
410	"Kaarnaoja" (1036800) on ametlik nimi ja "Kaarna oja" on vigane nimekuju ning kustutatakse.
571	„Viira oja“ (1051800) endine ametlik nimi „Lodu peakraav“ asendatakse „Virksimetsa kraav“ nimega.
572	„Varnja peakraav“ (1051900) endine ametlik nimi „Virksimetsa kraav“ asendatakse „Varnja peakraav“ nimega.
593	„Suka oja“ (1054400) kood muudetakse. Uus kood on 1054203. Kustutatakse endine ametlik nimi „Kassema kraav“.
676	„Mustaladva oja“ (1064201) nimi kirjutatakse kokku. Uus nimi on „Mustlatvaoja“. Objektil on KKRis veel ekslikult vale kood (1064400) ja vale nimi (Putki peakraav).
840	„Aavoja–Kaunissaare kanal“ (1083513) lühike sidekriips asendatakse pika mõttekriipsuga.
841	„Tagajärve oja“ (1083519) Objektil on KKRis veel ekslikult vale kood (1084000) ja vale nimi (Tartussaare oja).
867	„Raudoja–Aavoja kanal“ (1086800) lühike sidekriips asendatakse pika mõttekriipsuga.
887	Rida kustutatakse, kuna märgitud koodiga objekt on kadunud.
896	„Sae–Paunküla kanal“ (1089900) lühike sidekriips asendatakse pika mõttekriipsuga.
920	„Vaskjala–Ülemiste kanal“ (1093000) lühike sidekriips asendatakse pika mõttekriipsuga.
1040	Rida kustutatakse. Luiste jõe senise ülemjooksu nimetamine Pokuti ojakaks viiakse teise tabelisse.
1042	Rida kustutatakse. Pokuti oja lugemine Luiste jõe uueks loomulikuks ülemjooksuks viiakse teise tabelisse.
1113	"Oidrema peakraav" (1118100) on ametlik nimi ja "Oiderma peakraav" on vigane nimekuju ning kustutatakse
1171	Rida kustutatakse. Prandi I kanali (1125701) liitmine Sauoja (Raukla oja) alamjooksuga viiakse teise tabelisse.

1317	„Veneoja kood“ (1143701) muudetakse. Uus kood on 1143603. Objektil on KKRis veel ekslikult vale kood (1143800) ja vale nimi (Kõrgesilla oja).
1332	„Metsääre kraav“ (1145402). Objektil on KKRis veel ekslikult vale kood (1147500) ja vale nimi (Vabriku oja).
1348	"Lutsu oja" (1147301) Objektil on KKRis veel ekslikult vale nimi "Lambaküla oja".
1409	Ei muuda, kuna Taheva vald otsustas Ujste nime kasuks. Plaan oli asendada „Ujste oja“ (1154300) ametlik nimi ja kinnitada uueks nimeks „Sete oja“. „Uljaste oja“ nimi oleks kinnitatud objekti rööpnimeks

Tabel 2. Kohanimenõukogu koosoleku 06.11.2014 protokollis nr 53 kinnitatud ametlike vooluveekogude nimede tabelisse lisatud ja kustutatud nimed

KKR-i kood	Ametlik nimi	Otsus
1002100	Tuplova oja	Kinnitada ametlik nimi
1002203	Mustoja	Kinnitada ametlik nimi
1030010	Linnussaare oja	Kinnitada ametlik nimi
1030011	Räägu kanal	Kinnitada ametlik nimi
1046500	Kurista oja	Kinnitada ametlik nimi
1063700	Raudi oja	Nimeobjekt kustutada
1064400	Putki peakraav	Nimeobjekt kustutada
1078500	Ojaveski oja	Kinnitada ametlik nimi
1082100	Loo jõgi	Kinnitada ametlik nimi
1106500	Rägina jõgi	Kinnitada ametlik nimi
1117700	Penijõgi	Kinnitada ametlik nimi

Kohanimenõukogu koosoleku 06.11.2014 protokollis nr 53 kinnitatud ametlike vooluveekogude nimede parandatud ja täiendatud tabel on lisa 2. Pärast täiendamist on tabelis 1644 kinnitatud nimega vooluveekogu ja 8 kustutatud nimeobjekti. Tabelis on kokku 1652 rida.

4. Seisuveekogude nimeobjektide andmete parandamine

Kohanimeregistri pidaja edastas kohanimenõukogule probleemsete seisuveekogude kohta käivad küsimused. Kohanimenõukogu saatis küsimused edasi kohanimeekspertidele Evar Saarele ja Tõnu Raudsepale. Allolevas tabelis on ekspertide kommentaarid ja kohanimenõukogu otsus.

Tabel 3. Seisuveekogude nimeobjektide andmete parandused

Nimeobjekt	Maa-ameti küsimus	Evar Saare kommentaar	Tõnu Raudseppa kommentaar	Otsustati
Mustassaarõ lump (x=6421784,7 ja y=682499,9)	Tegemist ilmselt soostunud järvega, kas kustutada?	Pole vaja kustutada. Objekt on kindlasti olemas, kuigi põhikaardi viimane väljaanne ei näita veepeegli olemasolu. Ortofoto jälle näitab, et vesi on peal. Madal ja		Mitte kustutada

		taimestikuga kaetud, aga tee pealt vaadates tundub süiski veekogu moodi.		
Sillamäe settebasseinid (x=6591696 ja y=712085)	Kas tunnuspunkt peaks olema läänes (kaks tiiki)?	Jah, tunnuspunkti võib nihutada läände ja teha multipunktiks. Kui juhtub, et ka idapoolsed basseinid kunagi veega täidetakse, saab multipunktile objekte juurde haakida.	Sillamäe settebasseinid on küll vaja kustutada, need asusid kurikuulsas radioaktiivsete jäätmete hoidlas, mille kohale on selle kahjutustamise käigus kuhjatud (ja haljastatud) 40 m kõrgune mägi. Kummaline on näha põhikaardil selle mäe otsas Sillamäe settebasseinide nime... KKRis on need basseinid juba ammu kustutatud ja arhiveeritud.	Objekt kustutada
Puliste järv (x=6532253 ja y=439699,8)	Asub ETAK vooluveekogu l, kas olesks vaja muuta?	Nihutada punkt edela poole, sinna, kus ka põhikaardi viimase variandi järgi on veel seisuveekogu (järve pindala ja pikkus on uuema kaardi järgi vähenenud üle kahe korra).		Nihutada nimeobjekti punkti edelasse. Uued koordinaadid: x=6532221.6 ja y=439656.9
Liitesaarõ lomp (x=6473883,99 ja y=701298,5)	Kas objekt eksisteerib?	Selle objekti võib küll kustutada, kuna lainetus muudab siin kogu aeg rannajoone kuju, kõrge veeseisuga on näha väin kahe laiu vahel, madala veeseisuga võib-olla lomp. Praegu on punkt ka tegeliku madala koha suhtes nihkes.	Liitesaarõ lombist ei taha vähemalt KKR küll loobuda, ei näe kuskil, et see kuhugi kadunud oleks.	Mitte kustutada
Kunda paisjärv (x=6598820 ja y=643920)	Asub ETAK vooluveekogu l, kas olesks vaja muuta?	Pais Kunda jõel on olemas, tuleks joonistada ka paisjärv, ehk see osa veepeeglist, kus vool on aeglustatud.		Ei muuda midagi
Veskijärv (x=6406235,9 ja y=637191,1)	Asub ETAK vooluveekogu l, kas olesks vaja muuta?	Kolm nime ühel ja samal objektil. Paisjärv on siin olemas. Joonistada seisuveekogu objekt, teha üks punkt ja fikseerida nimi. Mitteametlik põhিনি Veskijärv, soovitusliku hargtäiendiga nimi Varõssõ Veskijärv.		Lisada mitteametlik nimi Varõssõ Veskijärv ja soovitusliku hargtäiendiga nimi Varõssõ Veskijärv
Varõssõ Veskijärv (x=6406235,9 ja y=637191,1)	Asub ETAK vooluveekogu l, kas olesks vaja muuta?	Kolm nime ühel ja samal objektil. Paisjärv on siin olemas. Joonistada seisuveekogu objekt, teha üks punkt ja fikseerida nimi. Mitteametlik põhিনি Veskijärv, soovitusliku hargtäiendiga nimi Varõssõ Veskijärv.		Objekt kustutada
Varese Veskijärv (x=6406235,9	Asub ETAK vooluveekogu l, kas olesks	Kolm nime ühel ja samal objektil. Paisjärv on siin olemas. Joonistada		Objekt kustutada

ja y=637191,1)	vaja muuta?	seisuveekogu objekt, teha üks punkt ja fikseerida nimi. Mitteametlik põhিনি Veskijärv, soovitusliku hargtäiendiga nimi Varõssõ Veskijärv.		
Maidla paisjärv (x=6532663,3 ja y=507241,12)	Asub ETAK vooluveekogu l, kas olesks vaja muuta?	Paisjärv on täiesti olemas. Tunnuspunkt tuleks tuua edela poole, Kalda, Ülejõe ja Möldri kü piiride ristumiskohta. Kas see võiks kanda ka nime Maidla veskijärv, nagu ta ilmselt vanasti oli, seda tuleks veel uurida. Praegu võiks jääda sama nimi, Maidla paisjärv. Joonistada seisuveekogu objekt.		Nihutada nimeobjekti punkti edelasse. Uued koordinaadid: x= 6532461 ja y=507056.1
Joaveski paisjärv (x=6598260,9 ja y=602980,1)	Asub ETAK vooluveekogu l, kas olesks vaja muuta?	Paisjärv on olemas. Joonistada seisuveekogu objekt. Teen ettepaneku parandada nimi elegantsemale kujule Joaveski järv.		Muuta liigisõna. Uus nimi Joaveski järv
Väike-Valmas (x=6466146,51 ja y=380750,7)	Põhikaardilt kantud, tegu on merega ühendatud lahega mitte järvega. Kas peaks objekti liiki muutma?	Siin on tõepoolest tegemist järve osaga. Suur-Valmas on järv ja Väike-Valmas on selle osa, laht		Muudetakse vastavalt võimalustele nimeobjekti liiki. Uueks liigiks määratakse seisuveekogu osa.

allkirjastatud digitaalselt

Väino Tõemets
koosoleku juhataja